

บทที่ 5

สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตน้ำตาลทรายของบริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) (ระยะดำเนินการ) ในระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2565 จำนวนทั้งหมด 12 หัวข้อ ได้แก่

1. มาตรการทั่วไป
2. คุณภาพอากาศ
3. น้ำใช้
4. คุณภาพน้ำ
5. เสียง
6. การคมนาคม
7. การจัดการกากของเสีย
8. การระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม
9. สภาพสังคม-เศรษฐกิจ
10. มาตรการสำหรับชุมชนที่อยู่ระยะประชิดโครงการ (100 เมตรจากที่ตั้งโครงการ)
11. มาตรการสำหรับชุมชนที่อยู่ในรัศมี 0-3 กิโลเมตร
12. อาชีวอนามัยและสุขภาพ
13. พื้นที่สีเขียว

ทางโครงการสามารถปฏิบัติตามครบถ้วนทุกหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ยกเว้นดังต่อไปนี้

1. มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ ดังนี้

หัวข้อมาตรการ คุณภาพน้ำ/น้ำเสียจากเกษตรกรในช่วงหีบอ้อย

(1) รายละเอียดมาตรการ : น้ำเสียจากห้องน้ำ-ห้องส้วมที่เกิดขึ้นจากเกษตรกร ขนาด 240 ลูกบาศก์เมตร/วัน ทำการบำบัดด้วยระบบบำบัดน้ำเสียชนิดสำเร็จรูป ชนิดเติมอากาศเลี้ยงตะกอน

เวียนกลับ น้ำที่ผ่านระบบบำบัดแล้วให้ส่งไปยังบ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง และทำการสุ่มตรวจวัดค่า COD มีความถี่ 2 อาทิตย์/ครั้ง กรณีน้ำทิ้งมีคุณภาพตามมาตรฐานประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2559) เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. 2560 ต้องส่งไปยังบ่อกักน้ำหลังผ่านการบำบัดขนาด 252 ลูกบาศก์เมตร มีระยะเวลาการเก็บกักน้ำไม่น้อยกว่า 1 วัน แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ในการรดน้ำต้นไม้ในพื้นที่สีเขียวบริเวณลานจอดรถบรรทุกอ้อย (ลานนอก)

เหตุผล : ยังไม่ได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียชนิดสำเร็จรูปและสุ่มตรวจค่า COD บริเวณน้ำเสียจากห้องน้ำ-ห้องส้วมเกษตรกร

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : โครงการอยู่ระหว่างขั้นตอนพิจารณาอนุมัติงบประมาณในการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียจากห้องน้ำ-ห้องส้วมที่เกิดขึ้นจากเกษตรกรเป็นระบบบำบัดน้ำเสียชนิดสำเร็จรูปชนิดเติมอากาศเลี้ยงตะกอนเวียนกลับ และหากดำเนินการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียแล้วเสร็จจะทำการสุ่มตรวจค่า COD ความถี่ 2 อาทิตย์/ครั้ง บริเวณตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งตามมาตรการกำหนด ทั้งนี้ปัจจุบันได้ติดตั้งระบบบ่อเกรอะ-บ่อซึมและมีการสูบล้างปฏิรูปไปกำจัดตามเหมาะสม

หัวข้อมาตรการ คมนาคม/การฝึกซ้อมกู้ภัย

รายละเอียดมาตรการ : ให้ฝึกซ้อมการกู้ภัย กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินเนื่องจากรถบรรทุกอ้อยบนทางหลวงร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาลเป็นประจำทุกปีเพื่อเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

เหตุผล : ปัจจุบันทางโครงการมีการกำหนดข้อสัญญาร่วมกับมูลนิธิกู้ภัยทางหลวงในการดูแลอำนวยความสะดวกการจราจรให้ความช่วยเหลือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินเนื่องจากรถบรรทุกอ้อย โดยยังไม่มีฝึกซ้อมการกู้ภัยประจำปี

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : ควรมีการฝึกซ้อมกู้ภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินเนื่องจากรถบรรทุกอ้อยบนทางหลวงร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ปฐมพยาบาลเป็นประจำทุกปีเพื่อเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

หัวข้อมาตรการ พื้นที่สีเขียว/การบำรุงรักษา

(1) รายละเอียดมาตรการ : สุ่มตรวจวิเคราะห์ดินในบริเวณพื้นที่สีเขียวของโครงการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนของโลหะหนักที่ปนเปื้อนลงสู่ดิน

เหตุผล : ในปี 2565 ไม่ได้ดำเนินการสุ่มตรวจโลหะหนักในดินบริเวณพื้นที่สีเขียวตามความถี่ที่กำหนดปีละ 1 ครั้ง

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : โครงการมีแผนสุ่มตรวจโลหะหนักในดินบริเวณพื้นที่สีเขียวในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม ปี 2565

(2) รายละเอียดมาตรการ : ทำการศึกษาดินในพื้นที่สีเขียวเพื่อให้ทราบความชื้นชลประทาน (Field Capacity) จุดเหี่ยวเฉาถาวร (Permanent Wilting Point) ความชื้นที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ (Available Moisture) และความชื้นจุดวิกฤต (Critical Point) ของดินในพื้นที่สีเขียว เพื่อนำมาคำนวณหาปริมาณและความถี่ของการรดน้ำต้นไม้ในพื้นที่สีเขียวที่เหมาะสม

เหตุผล : ทางโครงการยังไม่ได้ทำการศึกษาดินในพื้นที่สีเขียวเพื่อให้ทราบความชื้นชลประทาน (Field Capacity) จุดเหี่ยวเฉาถาวร (Permanent Wilting Point) ความชื้นที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ (Available Moisture) และความชื้นจุดวิกฤต (Critical Point) ของดินในพื้นที่สีเขียว เพื่อนำมาคำนวณหาปริมาณและความถี่ของการรดน้ำต้นไม้ในพื้นที่สีเขียวที่เหมาะสม

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : โครงการอยู่ระหว่างการสรรหาหน่วยงานที่รับศึกษาดินตามดัชนีที่กำหนด ทั้งนี้ปัจจุบันมีการรดน้ำต้นไม้ทุกวัน ยกเว้นฤดูฝนจะพิจารณาตามความเหมาะสม

2. มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้ : ไม่พบ

3. มาตรการที่ปฏิบัติได้แต่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

หัวข้อมาตรการ คุณภาพน้ำ/การจัดการน้ำทิ้งสุดท้าย

(1) รายละเอียดมาตรการ : ควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งในบ่อพักน้ำทิ้ง (Holding Pond) ให้มีค่า TDS ไม่เกิน 1,300 มิลลิกรัม/ลิตร และรักษาระดับของ DO ในน้ำทิ้งให้มีค่าไม่น้อยกว่า 4 มิลลิกรัม/ลิตร โดยการเติมอากาศในบ่อพักน้ำทิ้งหลังผ่านการบำบัดก่อนนำไปใช้ประโยชน์

เหตุผล : จากผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำทิ้งของโครงการ พบค่า TDS มีค่าสูงเกินค่าควบคุมที่กำหนด คือ 1,300 มิลลิกรัม/ลิตร อย่างไรก็ตามทางโครงการไม่มีการปล่อยน้ำทิ้งออกสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ และมีการติดตั้งเครื่องเติมอากาศในบ่อพักน้ำทิ้งหลังผ่านการบำบัดก่อนนำไปใช้ประโยชน์

แนวทางหรือแผนการดำเนินการแก้ไข : ทางโครงการมีแผนดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบบำบัดน้ำเสีย ตามแผนที่ระบุไว้ในรายงานฯ EIA ในช่วงปี 2564-2571 และจะดำเนินการจะควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งในบ่อพักน้ำทิ้ง (Holding Pond) ให้มีค่า TDS ไม่เกิน 1,300 มิลลิกรัม/ลิตร ตามค่าควบคุมกำหนด

4. มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ : ไม่พบ

5.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตน้ำตาลทราย (ระยะดำเนินการ) ของบริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) ในระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2565 จำนวนทั้งหมด 9 หัวข้อ ได้แก่

1. คุณภาพอากาศ
2. คุณภาพน้ำ
3. ระดับเสียงในบรรยากาศทั่วไป
4. การคมนาคม
5. การจัดการกากของเสีย
6. ทรัพยากรชีวภาพในน้ำ
7. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย
8. ศึกษาคุณภาพชีวิต สภาพสังคมและเศรษฐกิจ
9. ภาวะสุขภาพของประชาชน

ทางโครงการสามารถปฏิบัติตามครบถ้วนทุกหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ และผลการตรวจวัดส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานที่หน่วยงานราชการกำหนด ยกเว้นดังต่อไปนี้

1. หัวข้อมาตรการ คุณภาพน้ำ/น้ำผิวดิน

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : ปริมาณ DO

เกณฑ์มาตรฐาน : ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน; แหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3

สาเหตุ : เนื่องจากสภาพโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำให้เกิดการชะล้างหน้าดินจากเกษตร

แนวทางแก้ไข : ทางโครงการไม่มีการระบายน้ำออกนอกโครงการ

2. หัวข้อมาตรการ ระดับเสียงในบรรยากาศทั่วไป

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : ระดับเสียงรบกวน

เกณฑ์มาตรฐาน : ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดค่าระดับเสียงรบกวนและระดับเสียงที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2548 และประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2550) เรื่องค่าระดับเสียงรบกวน

สาเหตุ : กิจกรรมการผลิตจากการเดินเครื่องจักรในช่วงฤดูหีบอ้อยของโรงงาน รถบรรทุกขนส่งอ้อย การจราจรโดยรอบ และกิจกรรมทั่วไปของชุมชน

แนวทางแก้ไข : การควบคุมเสียงที่แหล่งกำเนิด จำกัดความเร็ว และการงดใช้เสียงของรถบรรทุก การปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชนโดยรอบ

3. หัวข้อมาตรการ : ระบบบำบัดน้ำเสีย

ดัชนีที่มีค่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด : ปริมาณ TDS บริเวณบ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

เกณฑ์มาตรฐาน : ค่าควบคุมที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงงานผลิตน้ำตาลทราย (2562)

สาเหตุ : อาจเนื่องจากการสะสมของมลสารประเภทของแข็งละลายน้ำภายในบ่อบำบัด

แนวทางแก้ไข : โครงการอยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการผลิตโดยมีแผนดำเนินการในปี 2564-2571 และไม่มีภาระบายน้ำออกสู่ภายนอกโครงการแต่อย่างใด

5.3 สรุปประเด็นหรือมาตรการที่ได้ปฏิบัติโดยปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมบูรณ์ หรือมาตรการดังกล่าวไม่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติอีกต่อไป

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงงานผลิตน้ำตาลทราย ของบริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน) (ระยะดำเนินการ) ในระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2565 ทางโครงการไม่พบมาตรการที่ต้องดำเนินการดังกล่าว